

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 3 สิทธิเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา 81 รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้ คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมสร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุน การค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศพัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ (พีระ ประชุกต์วงศ์. 2541 : 10, 16)

หมวด 9 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 289 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีงานของท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ แต่ต้องไม่ขัดต่อมาตรา 43 และมาตรา 81 ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดการศึกษาอบรมภายในท้องถิ่นตามวรรคสอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย (พีระ ประชุกต์วงศ์. 2541 : 75)

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้วางแนวทางให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความเป็นปึกแผ่น มีความภูมิใจในความเป็นไทย คนไทยทุกคนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่มากขึ้นทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และมีส่วนร่วมอย่างเต็มความภาคภูมิใจในกระบวนการพัฒนาประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 4)

จากสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้แสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ในการยกระดับการศึกษาของคนไทยให้สูงขึ้น ดังที่ระบุในมาตรา 10 ว่า “....การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและไม่เก็บค่าใช้จ่าย...” เจตนารมณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับแนวนโยบายในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ซึ่งมุ่งเน้นให้ประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ อย่างกว้างขวางโดยเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 – 2549) ที่มีกรอบแนวความคิดเบื้องต้นในการ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางพัฒนา” และ “ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานของการพัฒนา” จากกรอบแนวความคิดดังกล่าวได้กำหนดทิศทางของการพัฒนาประเทศ โดยการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และศักยภาพการแข่งขันในเวทีโลกบนพื้นฐานของการพึ่งตนเองและความพอดี ส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมควบคู่ไปกับการสร้างเสริมเศรษฐกิจพอเพียงและความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคม

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545- 2549) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างคนไทยให้มีคุณภาพทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ มีความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ และเพื่อสร้างฐานรากแห่งการพัฒนาให้เกิดความมั่นคงของชุมชนและท้องถิ่นให้มีความรับผิดชอบตนเองสามารถพึ่งพาตนเองได้ รู้ทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและมีการศึกษา ที่พอเพียง ทั้งยังสอดคล้องกับปรัชญา ปณิธานของสถาบันที่มุ่งพัฒนาคณ พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยหลักสูตรเน้นการพัฒนาคณให้มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์สามารถนำเทคโนโลยี ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตนเองได้

นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาโดยกำหนดนโยบายด้านการศึกษาที่จะพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจ ฐานความรู้จะปฏิรูปการเรียนรู้โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หลักการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลักการเรียนรู้ตลอดชีวิตเน้นพลังความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนิสัยรักการอ่าน การจัดให้มีห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ อย่างทั่วถึง (ทักษิณ ชินวัตร. 2544 : 20 - 21)

กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานหลักด้านการจัดการศึกษา ได้จัดหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้พัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาท

และหน้าที่ของคนในฐานะพลเมืองดี นำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และที่สำคัญที่สุดคือ ให้เป็นกระบวนการเรียนรู้ในอันที่จะอยู่ด้วยกันอย่างรู้รักสามัคคี ร่วมเย็นเป็นสุข เป็นธรรม และเป็นไท (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 6, 11) เพราะการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ (สำนักบริหารการศึกษาศึกษา. 2541 : 19) สอดคล้องกับกระทรวงมหาดไทยมอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะที่ต้องรับผิดชอบการปกครองท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาของเทศบาลและเมืองพัทยา กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดตั้งหน่วยงานสำหรับดำเนินการในเรื่องการจัดการศึกษาของเทศบาลและเมืองพัทยา เรียกว่า “สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น” (สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น. 2540 : 86) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคน โดยระบบการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาของท้องถิ่น อันได้แก่ เทศบาลและเมืองพัทยา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดนโยบาย วางแผน ส่งเสริมสนับสนุน ประสานงานทางด้านการศึกษาท้องถิ่นแก่เทศบาลและเมืองพัทยา เทศบาลและเมืองพัทยาดำเนินการในด้านการจัดการศึกษา 3 ประการ คือ (สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น. 2541 : 1, 4)

1. การจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้แก่ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กในโรงเรียนเทศบาลและเมืองพัทยา ซึ่งได้จัดให้มี 3 ระดับ ได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาลศึกษา) ระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษา) และระดับขยายโอกาสทางการศึกษา (มัธยมศึกษาตอนต้น ม.1-ม.2-ม.3) นอกจากนี้บางเทศบาลก็ได้จัดการศึกษาผู้ใหญ่ด้วย
2. การจัดการศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ การจัดการศึกษาให้แก่ชุมชนตามกลุ่มเป้าหมาย ต่าง ๆ เป็นการศึกษาที่ต้องการให้เป็นวิถีชีวิตแก่ชุมชน เช่น การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์ฝึกอาชีพและศูนย์เยาวชน เป็นต้น
3. การจัดการศึกษาตามความเหมาะสมของท้องถิ่น เป็นการจัดการศึกษาที่ขึ้นอยู่กับความต้องการและความเหมาะสมของท้องถิ่นเอง เช่น การจัดตั้งห้องสมุดประชาชน การให้ความรู้ แก่ประชาชนตามเสียงตามสายของท้องถิ่นหรือผ่านสื่อมวลชน (วิทยุ/โทรทัศน์) เป็นต้น

ดังนั้นการจัดการศึกษาในโรงเรียนของเทศบาลและเมืองพัทยานั้นจึงเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของกระทรวงศึกษาธิการ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการออกพระราชบัญญัติ

ประถมศึกษา การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและการประเมินผล และกระทรวง
มหาดไทยในฐานะผู้ดูแล รับผิดชอบการพัฒนาบุคลากร งานธุรการ และการสนับสนุน
งบประมาณ โดยมีโรงเรียนเทศบาล เป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติการที่สำคัญ
ในการพัฒนาเยาวชนให้เจริญงอกงาม ตามความต้องการของสังคม และนำเอานโยบาย
ของรัฐบาลมาปฏิบัติ

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาตามมาตรา 41
แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา
ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 32) ซึ่ง
อมรรัตน์ ทวีเลิศ (2536 : 100) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
เทศบาลภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารด้านงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน
งานบุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์กับชุมชน
ทุกคน มีปัญหาในระดับปานกลาง และธีระพันธ์ ขวัญคน (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ
ปัญหา การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน
พบว่า ครูผู้สอนระดับประถมศึกษามีปัญหาในเรื่องเอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอ การวิเคราะห์
หลักสูตร การเขียนแผนการสอน การจัดทำจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ การเรียนรู้ การสร้างและการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล ขาดขวัญและกำลังใจ
รับผิดชอบสอนหลายชั้น หลายกลุ่มประสบการณ์ และการได้รับมอบหมายงานอื่น ๆ ส่วน
ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีปัญหาในเรื่องความไม่เพียงพอของเอกสารหลักสูตร
และปัจจัยที่เอื้อต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเลือกใช้ จัดทำ จัดทำ สื่อการเรียน
การสอน การสอนเน้นกระบวนการ การสร้างและใช้เครื่องมือวัดผลประเมินผล ขาดขวัญและ
กำลังใจ รับผิดชอบสอนหลายชั้นหลายวิชา และการได้รับมอบหมายงานอื่นที่นอกเหนือจาก
การสอน และจากการประเมินคุณภาพของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2540 : 20)
พบว่าบุคลากรในโรงเรียนเทศบาลมีไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณ และเครื่องมือวัดผลยังไม่มี
มาตรฐานเดียวกัน ระบุปฏิบัติงาน หลายอย่าง ขาดความรู้และทักษะในการเรียนการสอน

เทศบาลเมืองมหาสารคามเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบใน
การจัดการศึกษา โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบการจัดการศึกษา คือ กองการศึกษา ทำหน้าที่
ในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ประสานงาน และสนับสนุนด้าน งบประมาณ บุคลากร
ทรัพยากร ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยมี
โรงเรียนในสังกัด 7 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาลสามัคคีวิทยา โรงเรียนเทศบาล

โพธิ์ศรี โรงเรียนเทศบาลบ้านค้อ โรงเรียนเทศบาลบ้านแมค โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร
โรงเรียนเทศบาล ศรีสวัสดิ์วิทยา และโรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางโย จากการที่ผู้วิจัยได้
สัมภาษณ์คณะผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนบางส่วน ทำให้ทราบว่าการบริหาร
โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบปัญหาเช่นเดียวกับสถานศึกษาอื่นทั่วไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษา
ในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม รวม 6 ด้านประกอบด้วย ด้านงานวิชาการ ด้านงาน
บุคลากร ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานธุรการ / การเงินและพัสดุ ด้านงานอาคารสถานที่
และด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ น่าจะเป็น
ข้อมูลในการแก้ไขปัญหาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ของพนักงานครูเทศบาลที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ใน
การทำงานแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหายุ่งเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาใน
สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัด
มหาสารคาม โดยรวมมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง
2. พนักงานครูเทศบาลที่มี อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่
แตกต่างกัน มีปัญหาการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัด
มหาสารคาม แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับปัญหาการบริหาร
สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ได้ศึกษาแนวคิดการแบ่ง

งานการบริหาร การศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 4) แบ่งออกเป็น 6 ด้านประกอบด้วย งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ / การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นเนื้อหาในการวิจัย

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7 แห่ง

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานครูของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 167 คน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2549 : 128)

4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ คือ คุณสมบัตินักเรียนของพนักงานครูเทศบาล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับปัญหาการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย

4.2.1 ด้านงานวิชาการ

4.2.2 ด้านงานบุคลากร

4.2.3 ด้านงานกิจการนักเรียน

4.2.4 ด้านงานธุรการ / การเงินและพัสดุ

4.2.5 ด้านงานอาคารสถานที่

4.2.6 ด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

5. ระยะเวลาที่ใช้ทำการวิจัยระหว่างเดือน มกราคม - มีนาคม 2550

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **สถานศึกษา** หมายถึง โรงเรียนเทศบาลในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาลสามัคคีวิทยา โรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี โรงเรียนเทศบาลบ้านค้อ โรงเรียนเทศบาลบ้านแมค โรงเรียนเทศบาลบูรพาวิทยาคาร โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย

2. **พนักงานครูเทศบาล** หมายถึง พนักงานครูเทศบาลของโรงเรียนเทศบาลในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7 แห่ง

3. การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วยการบริหารงานด้านงานวิชาการ การบริหารงานด้านงานบุคลากร การบริหารงานด้านงานกิจการนักเรียน การบริหารงานด้านงานธุรการ/การเงินและพัสดุ การบริหารงานด้านงานอาคารสถานที่ และการบริหารงานด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

4. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาวิชาการของโรงเรียน การจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน การจัดทำข้อมูลการจัดตั้งศูนย์การเรียนชุมชน การจัดทำวัสดุประกอบสาระการเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอน การพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน การจัดหาบุคลากร ที่มีความรู้ มาช่วยสอนเฉพาะด้าน การประชุมสัมมนาทางวิชาการของโรงเรียน การดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนของนักเรียน

5. การบริหารงานด้านงานบุคลากร หมายถึง การคัดเลือกบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานในโรงเรียน การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน การช่วยเหลือสนับสนุนสร้างขวัญและกำลังใจบุคลากร

6. การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การพิจารณารับเด็กเข้าโรงเรียนการจัดกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน การส่งเสริมพัฒนาด้านวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน การบริการสุขภาพในโรงเรียน การบริการทางด้านโภชนาการในโรงเรียน การแนะแนวในโรงเรียน การประเมินผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

7. การบริหารงานธุรการ/การเงิน และพัสดุ หมายถึง การตรวจสอบการจัดทำรายงานธุรการโรงเรียน การจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน การจัดซื้อจัดจ้างการใช้จ่ายงบประมาณที่โรงเรียนได้จัดสรร การตรวจสอบงบประมาณการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแผนการใช้จ่าย การจัดหาเกี่ยวกับพัสดุครุภัณฑ์ที่จะนำมาใช้ในโรงเรียน การจำหน่ายพัสดุประจำปี

8. การบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง การดำเนินการตามแผนการก่อสร้างอาคารสถานที่ การจัดบรรยากาศบริเวณโรงเรียนให้เป็นสัดส่วน ร่มรื่น อากาศปลอดโปร่ง การใช้ประโยชน์จากอาคารเรียน บำรุงรักษาและการรักษาความปลอดภัยในอาคารเรียน การใช้และการดูแลรักษาอาคารและอุปกรณ์ต่างๆ การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

9. การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การจัดกิจกรรมให้บริการแก่ชุมชน การประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประสานงานกับองค์กร ปกครองภาคเอกชนและหน่วยงานราชการอื่นๆ การขอรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นๆ การติดตามและประเมินผลการใช้โรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการแก่ชุมชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงระดับปัญหาการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
2. ได้ทราบข้อเสนอแนะ ของพนักงานครูเทศบาลที่มีต่อปัญหาการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม อันจะเป็นข้อมูลและข้อเสนอเทศในการนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนา การบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป